

Warszawa, dnia 28 grudnia 2016 r.

Poz. 2194

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 16 grudnia 2016 r.

w sprawie stażu adaptacyjnego oraz testu umiejętności w toku postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu pracownika socjalnego²⁾

Na podstawie art. 22 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 65) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki, sposób i tryb odbywania stażu adaptacyjnego, zwanego dalej „stażem”, sposób i tryb wykonywania nadzoru nad jego odbywaniem oraz oceny nabytych w jego trakcie umiejętności, sposób ustalania kosztów odbywania stażu oraz tryb pobierania i zwrotu opłaty za jego odbywanie,
- 2) warunki, sposób i tryb przeprowadzania testu umiejętności, zwanego dalej „testem”, oraz oceny posiadanych przez wnioskodawcę umiejętności, sposób ustalania kosztów przeprowadzania testu oraz tryb pobierania i zwrotu opłaty za jego przeprowadzenie

– w toku postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, nabytych w innych niż Rzeczpospolita Polska państwach członkowskich Unii Europejskiej, państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) organ prowadzący postępowanie – ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego;
- 2) ośrodek – ośrodek pomocy społecznej lub powiatowe centrum pomocy rodzinie, w którym wnioskodawca odbywa staż;
- 3) jednostka przeprowadzająca test – Instytut Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie.

¹⁾ Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 1905).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, str. 22, Dz. Urz. UE C 3 z 06.01.2006, str. 12, Dz. Urz. UE L 363 z 20.12.2006, str. 141, Dz. Urz. UE C 165 z 19.07.2007, str. 13 i 18, Dz. Urz. UE L 271 z 16.10.2007, str. 18, Dz. Urz. UE L 320 z 06.12.2007, str. 3, Dz. Urz. UE L 93 z 04.04.2008, str. 28, Dz. Urz. UE L 205 z 01.08.2008, str. 10, Dz. Urz. UE L 311 z 21.11.2008, str. 1, Dz. Urz. UE L 93 z 07.04.2009, str. 11, Dz. Urz. UE L 59 z 04.03.2011, str. 4, Dz. Urz. UE L 112 z 24.04.2012, str. 21, Dz. Urz. UE L 180 z 12.07.2012, str. 9, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 368, Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 132, Dz. Urz. UE L 305 z 24.10.2014, str. 115, Dz. Urz. UE L 177 z 08.07.2015, str. 60 oraz Dz. Urz. UE L 134 z 24.05.2016, str. 135).

§ 3. 1. Organ prowadzący postępowanie:

- 1) przekazuje ośrodkowi albo jednostce przeprowadzającej test postanowienie o konieczności odbycia stażu albo przystąpienia do testu, zwane dalej „postanowieniem”, wydane w toku postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych wraz z kopią dokumentacji potwierdzającej posiadane przez wnioskodawcę kwalifikacje zawodowe, w tym jego wykształcenie i doświadczenie zawodowe; przekazanie może być dokonane również w postaci elektronicznej;
- 2) udostępnia na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej informacje o wymaganiach kwalifikacyjnych i systemie kształcenia w zawodzie pracownika socjalnego, a także wykaz literatury pomocnej przy uzupełnianiu wiedzy niezbędnej do spełnienia wymogów kwalifikacyjnych.

2. Wnioskodawca po otrzymaniu postanowienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, występuje do organu prowadzącego postępowanie z wnioskiem o odbycie stażu albo przystąpienie do testu.

Rozdział 2**Staż****§ 4. 1. Staż odbywa się w ośrodku.**

2. Wojewodowie przekazują organowi prowadzącemu postępowanie w terminie do dnia 15 listopada każdego roku wykaz ośrodków, w których wnioskodawcy mogą w następnym roku odbywać staż.

3. Wykaz ośrodków jest udostępniany na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej organu prowadzącego postępowanie.

§ 5. 1. Do wniosku o odbycie stażu wnioskodawca dołącza zobowiązanie ośrodka do zawarcia z wnioskodawcą umowy o pracę albo umowy cywilnoprawnej. Wnioskodawca realizujący staż na podstawie umowy cywilnoprawnej może odbywać go bez wynagrodzenia na warunkach określonych między stronami umowy.

2. Do umów, o których mowa w ust. 1, dołącza się opracowany przez kierownika ośrodka program stażu przewidziany do realizacji przez wnioskodawcę w ośrodku, uwzględniający zakres i czas trwania stażu wskazany w postanowieniu.

3. Przy opracowaniu programu stażu bierze się pod uwagę potrzebę:

- 1) poznania organizacji i zasad funkcjonowania ośrodka;
- 2) uczestniczenia przez wnioskodawcę w pracach i działalności ośrodka;
- 3) posiadania niezbędnej znajomości przepisów prawa koniecznych do wykonywania zawodu pracownika socjalnego;
- 4) uczestniczenia w charakterze obserwatora w pracach prowadzonych w ośrodku przez opiekuna stażu, zwanego dalej „opiekunem”, lub innych pracowników ośrodka;
- 5) zapoznania z przepisami prawa regulującymi działalność pracownika socjalnego i udzielanie pomocy różnym grupom osób korzystających z pomocy społecznej;
- 6) wykonywania zadań pracownika socjalnego pod nadzorem opiekuna i omawianie ich z opiekunem lub kierownikiem ośrodka.

4. Zobowiązanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera informacje dotyczące:

- 1) imienia/imion i nazwiska wnioskodawcy;
- 2) rodzaju stosunku prawnego, który zostanie nawiązany z wnioskodawcą;
- 3) terminu, w jakim zostanie nawiązany stosunek prawny;
- 4) okresu, na jaki zostanie nawiązany stosunek prawny;
- 5) obowiązków, jakie zostaną powierzone wnioskodawcy;
- 6) imienia/imion i nazwiska wyznaczonego opiekuna;
- 7) wstępnego wyliczenia kosztów odbywania przez wnioskodawcę stażu.

5. Okres, o którym mowa w ust. 4 pkt 4, nie może być krótszy niż okres trwania stażu.

§ 6. W przypadku niezaakceptowania przez organ prowadzący postępowanie ośrodka wskazanego przez wnioskodawcę z powodu braku możliwości zrealizowania programu stażu wnioskodawca wskaże inne miejsce odbywania stażu. Przepisy § 5 stosuje się.

§ 7. 1. Zmiana ośrodka może nastąpić w przypadku:

- 1) umotywowanego wniosku złożonego przez wnioskodawcę nie później niż na 3 miesiące przed zakończeniem stażu;
- 2) umotywowanego wniosku kierownika ośrodka złożonego nie później niż na 3 miesiące przed zakończeniem stażu.

2. Wnioski, o których mowa w ust. 1, składa się do organu prowadzącego postępowanie.

3. Ośrodek, w którym wnioskodawca dotychczas odbywał staż, przekazuje ośrodkowi, w którym wnioskodawca zamierza kontynuować staż, postanowienie wraz z dokumentacją, o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, oraz informację o stopniu realizacji programu stażu sporządzoną przez dotychczasowego opiekuna i zatwierdzoną przez kierownika ośrodka.

§ 8. 1. Staż odbywa się pod nadzorem opiekuna. Opiekunem może być specjalista pracy socjalnej albo starszy specjalista pracy socjalnej.

2. Opiekuna wyznacza kierownik ośrodka.

3. Do zadań opiekuna należy:

- 1) kontrola realizacji programu stażu;
- 2) kontrola obecności wnioskodawcy w ośrodku w okresie odbywania stażu;
- 3) gromadzenie informacji o przebiegu stażu;
- 4) pomoc wnioskodawcy w realizacji programu stażu.

4. Zmiana opiekuna może nastąpić w przypadku:

- 1) braku możliwości dalszego sprawowania nadzoru nad wnioskodawcą;
- 2) umotywowanego wniosku złożonego przez wnioskodawcę nie później niż na 3 miesiące przed zakończeniem stażu;
- 3) umotywowanego wniosku opiekuna złożonego nie później niż na 3 miesiące przed zakończeniem stażu.

5. Zmiany opiekuna dokonuje kierownik ośrodka.

§ 9. 1. Oceny stażu dokonują wspólnie opiekun i kierownik ośrodka nie później niż w terminie 7 dni od dnia zakończenia stażu.

2. Ocena stażu zawiera:

- 1) szczegółowy opis przebiegu stażu z uwzględnieniem zdobytej wiedzy oraz merytorycznej poprawności wykonywania powierzonych obowiązków;
- 2) uzasadnione stwierdzenie o przygotowaniu albo o braku przygotowania wnioskodawcy do samodzielnego wykonywania zawodu pracownika socjalnego.

3. Ocena stażu jest potwierdzana podpisami opiekuna i kierownika ośrodka.

§ 10. Kierownik ośrodka przekazuje ocenę stażu, o której mowa w § 9, wnioskodawcy oraz organowi prowadzącemu postępowanie w terminie 3 dni od dnia jej sporządzenia.

§ 11. W przypadku stwierdzenia w ocenie stażu, o której mowa w § 9, braku przygotowania wnioskodawcy do samodzielnego wykonywania zawodu pracownika socjalnego wnioskodawca może wystąpić z wnioskiem o ponowne odbycie stażu, zgodnie z § 3–6.

§ 12. 1. Wstępne wyliczenie kosztów odbywania stażu jest dokonywane w ośrodku na podstawie szacunkowych wydatków ustalonych z uwzględnieniem programu stażu, jego czasu trwania i wynagrodzenia opiekuna oraz przewidywanych wydatków organizacyjno-technicznych związanych ze stażem.

2. Ostateczna wysokość kosztów odbywania stażu jest ustalana na dzień zakończenia stażu na podstawie rzeczywistych kosztów poniesionych w związku z jego odbyciem.

3. Ostateczna wysokość kosztów odbywania stażu nie może przewyższyć kosztów wyliczonych wstępnie o więcej niż 10%.

4. Jeżeli ostateczna wysokość kosztów odbywania stażu jest wyższa od kosztów wyliczonych wstępnie, wnioskodawca uiszcza różnicę na rachunek bankowy ośrodka, w którym odbywał staż, w terminie 7 dni od dnia zakończenia stażu.

5. Jeżeli ostateczna wysokość kosztów odbywania stażu jest niższa od kosztów wyliczonych wstępnie, ośrodek zwraca wnioskodawcy różnicę w terminie 7 dni od dnia zakończenia stażu.

6. Wnioskodawca ponosi koszty odbywania stażu ustalone zgodnie z ust. 1–3, uiszczając z tego tytułu opłatę jednorazowo albo w równych ratach miesięcznych, płatnych z góry do 10. dnia każdego miesiąca za dany okres rozliczeniowy, dokonując wpłaty na rachunek bankowy ośrodka, w którym odbywa staż, przy czym pierwsza wpłata jest wpłacana najpóźniej w terminie 7 dni przed przystąpieniem do stażu.

7. Opłata z tytułu odbywania stażu może być, za zgodą wnioskodawcy wyrażoną na piśmie, potrącona z jego wynagrodzenia wypłacanego w ramach stażu.

8. W przypadku przerwania odbywania stażu lub nieprzystąpienia do stażu ośrodek dokonuje zwrotu wniesionej opłaty z tytułu odbywania stażu lub jej odpowiedniej części na podstawie umotywowanego wniosku oraz udokumentowanych, niezależnych od wnioskodawcy przyczyn.

9. Zwrot opłaty następuje w sposób wskazany we wniosku w terminie 30 dni od dnia jego złożenia.

Rozdział 3

Test

§ 13. 1. Test jest przeprowadzany cztery razy w roku, w marcu, czerwcu, wrześniu i październiku.

2. Terminy przeprowadzania testu na rok następny ustala organ prowadzący postępowanie do dnia 15 grudnia danego roku kalendarzowego i udostępnia je na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej.

3. We wniosku, o którym mowa w § 3 ust. 2, wnioskodawca wskazuje termin przystąpienia do testu. Wniosek składa się nie później niż na 3 miesiące przed wskazanym terminem testu.

§ 14. Test przeprowadza komisja egzaminacyjna, zwana dalej „komisją”, powołana przez jednostkę przeprowadzającą test, składająca się z trzech osób, przy czym co najmniej dwie z nich powinny posiadać wiedzę teoretyczną, umiejętności i doświadczenie w zakresie zagadnień będących przedmiotem testu.

§ 15. Test składa się z części teoretycznej i praktycznej.

§ 16. 1. Część teoretyczna testu jest przeprowadzana w postaci papierowej albo elektronicznej i obejmuje nie więcej niż 40 pytań dotyczących wiedzy zawodowej niezbędnej do wykonywania zawodu pracownika socjalnego opracowanych przez jednostkę przeprowadzającą test.

2. Część teoretyczna testu trwa nie dłużej niż 60 minut.

§ 17. 1. Część praktyczna testu polega na wykonaniu czynności sprawdzających umiejętności praktyczne z zakresu pracy socjalnej określonych przez jednostkę przeprowadzającą test.

2. Część praktyczna testu jest przeprowadzana w ośrodku wskazanym przez jednostkę przeprowadzającą test po uprzedniej zgodzie wyrażonej w postaci papierowej przez kierownika tego ośrodka.

3. Część praktyczna testu trwa nie dłużej niż 180 minut.

§ 18. O terminie i miejscu przeprowadzenia testu, kosztach jego przeprowadzenia oraz o trybie ponoszenia związanych z tym opłat jednostka przeprowadzająca test zawiadamia wnioskodawcę co najmniej na 21 dni przed wyznaczonym terminem jego przeprowadzenia.

§ 19. 1. Koszty przeprowadzenia testu są ustalane na podstawie rzeczywistych wydatków ponoszonych przez jednostkę przeprowadzającą test z tytułu jego przeprowadzenia.

2. Opłatę za przeprowadzenie testu wnioskodawca wnosi w sposób wskazany przez jednostkę przeprowadzającą test po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w § 18, nie później niż na 14 dni przed dniem jego przeprowadzenia.

§ 20. 1. Przed przystąpieniem do testu wnioskodawca okazuje komisji dokument poświadczający tożsamość oraz dowód dokonania opłaty za przeprowadzenie testu.

2. Nieuiszczenie opłaty powoduje niedopuszczenie wnioskodawcy do testu.

§ 21. 1. Część teoretyczna testu zostanie zaliczona, gdy wnioskodawca udzieli poprawnych odpowiedzi na co najmniej 60% pytań.

2. Część praktyczna testu zostanie zaliczona, gdy wnioskodawca za wykonanie czynności, o których mowa w § 17 ust. 1, uzyska pozytywną ocenę przynajmniej dwóch członków komisji.

3. Za pozytywny wynik testu uznaje się zaliczenie jego części teoretycznej, jak i praktycznej.

4. Wnioskodawca, który nie zaliczył części teoretycznej testu, nie zostaje dopuszczony do części praktycznej testu.

§ 22. 1. Po przeprowadzeniu testu jest sporządzany protokół, który podpisują wszyscy członkowie komisji.

2. W protokole podaje się imiona i nazwiska członków komisji oraz czas rozpoczęcia i zakończenia części teoretycznej i praktycznej testu.

3. Do protokołu dołącza się:

- 1) listę osób przystępujących do części teoretycznej testu, wypełnione przez wnioskodawców testy części teoretycznej oraz końcowe wyniki;
- 2) listę osób przystępujących do części praktycznej testu, wykaz wykonanych przez wnioskodawców czynności sprawdzających umiejętności praktyczne z zakresu pracy socjalnej oraz końcowe wyniki.

§ 23. Jednostka przeprowadzająca test informuje wnioskodawcę oraz organ prowadzący postępowanie o wyniku testu w terminie 7 dni od dnia jego przeprowadzenia.

§ 24. 1. Wnioskodawca, który nie przystąpił do testu albo testu nie zaliczył, może do niego przystąpić w innym terminie.

2. W przypadku nieprzystąpienia do testu z udokumentowanych, niezależnych od wnioskodawcy przyczyn wnioskodawca może przystąpić do testu w innym terminie bez ponoszenia dodatkowej opłaty.

3. Do ponownego przystąpienia do testu stosuje się przepisy § 13–23.

§ 25. 1. Jednostka przeprowadzająca test dokonuje zwrotu wniesionej opłaty w przypadku nieprzystąpienia wnioskodawcy do testu w wyznaczonym terminie z przyczyn od niego niezależnych, udokumentowanych we wniosku złożonym nie później niż w terminie 7 dni od dnia, w którym wnioskodawca miał przystąpić do testu.

2. Zwrot wniesionej opłaty następuje również w przypadku złożenia przez wnioskodawcę, co najmniej na 14 dni przed wyznaczonym terminem przeprowadzenia testu, rezygnacji, w postaci papierowej, z przystąpienia do testu.

3. Zwrot opłaty następuje w sposób wskazany we wniosku w terminie 30 dni od dnia jego złożenia.

Rozdział 4

Przepisy przejściowe i przepis końcowy

§ 26. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 27. Terminy przeprowadzenia testu w 2017 r. organ prowadzący postępowanie ustala i udostępnia na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 28. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.³⁾

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: *E. Rafalska*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 grudnia 2008 r. w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania o uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu pracownika socjalnego (Dz. U. poz. 1542), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 87 pkt 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 65).